
FFORWM CYLLIDEB YSGOLION
Cofnodion o gyfarfod a gynhaliwyd yn Yr Hen Eglwys
Santes Fair, Tremadog,
ar 18 Mehefin 2014 o 9.15 a.m. hyd 10.50 a.m.

Yn Bresennol:

Aelodau Cabinet: Y Cynghorydd Gareth Thomas (Addysg)
Y Cynghorydd Peredur Jenkins (Adnoddau)

Penaethiaid Ysgolion : Mr Vaughan Williams (Ysgol Syr Hugh Owen), Mr Huw G Evans (Pennaeth Ysgol Dyffryn Nantlle), Mrs Sianelen Fleming (Ysgol Llanaelhaearn), Mrs Esme Spencer (Ysgol Baladeulyn).

Undebau Athrawon: Mr David Healey (Ysgol Friars)

Llywodraethwyr: Mr Godfrey Northam (Sector Cynradd)

Swyddogion: Mr Dewi Jones (Pennaeth Addysg)
Mr Dafydd Edwards (Pennaeth Cyllid)
Mr Owen Owens (Uwch Reolwr Addysg)
Mr Hefin Owen (Rheolwr Cyllid Datblygu)
Mrs Glynda O'Brien (Swyddog Cefnogi Aelodau a Chraffu)

Ymddiheuriadau: Mr Harry Thomas (Prif Weithredwr), Mr Iwan Trefor Jones (Cyfarwyddwr Corfforaethol), Mr Dilwyn Williams (Cyfarwyddwr Corfforaethol), Mr Gwyn Howells (Ysgol y Gelli), Mrs Iona Jones (Ysgol Bro Cynfal ac Ysgol Edmwnd Prys), Mrs Menna Wynn Pugh (Ysgol Penybryn Tywyn), Mr Alun Llwyd (Ysgol Dyffryn Ogwen), Mr Eifion Jones (Ysgol Brynrefail), Mr Neil Foden (Undebau Athrawon), Mr Walter Williams (Llywodraethwr Sector Uwchradd Ardal Arfon), Mr Gwynne Pierce (Llywodraethwr Sector Cynradd Ardal Meirionnydd), Canon Robert Townsend (Yr Esgobaeth).

1. ETHOL CADEIRYDD

Penderfynwyd ail-ethol Mr Godfrey Northam yn Gadeirydd y Fforwm am y flwyddyn 2014/15.

2. ETHOL IS-GADEIRYDD

Penderfynwyd ethol y Cynghorydd Gareth Thomas, Aelod Cabinet Addysg, yn Is-gadeirydd y Fforwm am y flwyddyn 2014/15

3. CYHOEDDIADAU'R CADEIRYDD

(a) Estynnwyd croeso i'r canlynol i'w cyfarfod cyntaf o'r Fforwm Cyllideb Ysgolion:

- Y Cyng. Gareth Thomas, Aelod Cabinet Addysg, yn olynu'r Cyng. Siân Gwenllian.
- Mr Huw G. Evans, Pennaeth Ysgol Dyffryn Nantlle

- Mr David Healey ar ran Undebau'r Athrawon a oedd yn dirprwyo i Mr Neil Foden
- Mr Dafydd Edwards a oedd yn dirprwyo i Mr Dilwyn Williams, Cyfarwyddwr Corfforaethol y Cyngor

(b) Dymunwyd yn dda i'r canlynol a oedd yn mynychu eu cyfarfod olaf o'r Fforwm:

- Mr Vaughan Williams, Pennaeth Ysgol Syr Hugh Owen, a oedd wedi derbyn swydd gydag ESTYN
- Mr Dewi Jones, Pennaeth Addysg, a fyddai'n ymddeol diwedd Awst eleni

Diolchwyd i'r ddau ohonynt am eu hymroddiad a'u cyfraniad i waith y Fforwm dros y blynyddoedd diwethaf.

4. COFNODION

Llofnododd y Cadeirydd gofnodion cyfarfod o'r Fforwm Cyllideb Ysgolion a gynhaliwyd ar 4 Mawrth 2014.

5. MATERION YN CODI O'R COFNODION

(a) Eitem 3 (b) - Fformiwla Dyrannu Ysgolion Cynradd

Adroddodd yr Uwch Reolwr Addysg bod y Grŵp Tasg wedi trafod dau o'r meysydd penodol a'r bwriad ydoedd trafod y gweddill maes o law.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

(b) Eitem 4 – Strategaeth Ariannol 2015/16 – 2017/18

Adroddodd y Pennaeth Cyllid nad oedd unrhyw wybodaeth gadarn ychwanegol i'w adrodd ar hyn o bryd ynglŷn â'r uchod. Adroddodd fod datganiadau answyddogol Gweinidogion a gweision sifil yn awgrymu bydd angen darganfod o leiaf arbedion o £34m dros y 4 blynedd nesaf, gyda'r Awdurdod yn gorfod canfod arbedion effeithlonrwydd ymhob gwasanaeth.

Pwysleisiodd y Pennaeth Addysg y golygai hyn na ellir osgoi edrych ar y gyllideb ddatganoledig ac y byddai'n ofynnol i edrych ar y ffordd orau i wneud toriadau ar y fformiwla.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod

(c) Eitem 5 – Balansau Ysgolion – hyfforddiant cyllidol i ysgolion

Sicrhaodd y Rheolwr Cyllid Datblygu y byddir yn trefnu hyfforddiant cyllidol i ysgolion yn ystod tymor yr Hydref.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

(ch) Eitem 5 (d) - Cyllido Addysg ôl-16

Atgoffodd y Rheolwr Cyllid Datblygu bod yr Awdurdod wedi ysgrifennu at y Gweinidog Addysg a Sgiliau yn cyfleu anfodlonrwydd i'r toriadau o gyllido addysg ôl-

16 ond yn anffodus ni dderbyniwyd ymateb cadarnhaol. Cyflwynir gwybodaeth bellach i'r Fforwm yn ei gyfarfod ym mis Tachwedd ar ddyraniad 2015/16.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

6. CYFRIFON TERFYNOL 2013/14

Cyflwynwyd adroddiad y Pennaeth Addysg yn cyflwyno gwybodaeth am Gyfrifon Terfynol Ysgolion 2013/14 i'r Fforwm.

Tywysodd y Rheolwr Cyllid Datblygu yr Aelodau drwy gynnwys yr adroddiad gan dynnu sylw at y pwyntiau canlynol:

- Grynoded o falansau ysgolion ar 31.03.14
- Bod balansau ysgolion wedi cynyddu £23,450 yn ystod 2013/14 i £3,776,846
- Bod gan 7 ysgol ddiffyg ar ddiwedd 2013/14 (12 ar ddiwedd 2012/13) amrediad o rhwng £2,231 a £90,156
- Gwelwyd lleihad sylweddol ym malansau Ysgolion Uwchradd a chynnydd ym malansau Ysgolion Cynradd yn 2013/14

Nodwyd bod balansau ysgolion Gwynedd yn parhau ymysg yr uchaf yng Nghymru ac o'r herwydd dylid rhoi ystyriaeth i falansau ysgolion unigol.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi cynnwys yr adroddiad.

7. ADRODDIAD AR YR YMGYNGHORIAD O SEFYDLU TROTHWY O 5% NEU £50,000 / £100,000

Cyflwynwyd adroddiad gan y Pennaeth Addysg ynglyn ag adolygiad o'r cynllun cyfarwyddo balansau ysgolion.

Adroddodd y Rheolwr Cyllid Datblygu bod llythyr o ymgynghoriad ynglyn â'r penderfyniad i weithredu'r hawl i gyfarwyddo ysgolion sut i wario elfen o'u balansau mewn sefyllfaoedd ble mae balansau dros 5% neu £50,000 (cynradd) / £100,000 (Uwchradd ac Arbennig) pa un bynnag yw'r lleiaf, wedi ei anfon i ysgolion. Derbyniwyd ymateb gan ysgolion fel a ganlyn:

Sector	Cefnogi	Gwrthwynebu	Heb Ymateb
Cynradd	26	7	64
Uwchradd	7	2	5
Arbennig			2

Nodwyd y byddai'n ofynnol i 100% o'r ysgolion gefnogi'r bwriad uchod er mwyn ei weithredu. Oherwydd geiriad y cwestiwn ofynwyd, casglwyd bod nifer o ysgolion heb ymateb, a'u bod nhw hefyd yn gwrthwynebu.

Datganwyd siom gan gynrychiolydd Undebau'r Athrawon, gan fod yr hicyn £50,000 yn swm sylweddol, yn enwedig gan fo ysgolion Gwynedd yn fychan o ran niferoedd disgyblion.

Penderfynwyd: Derbyn nad oedd yr holl ysgolion yn barod i gymeradwyo cynllun diwygiedig ar gyfer ymrwymo i sefydlu trothwy o 5% neu £50,000 / £100,000 pa un bynnag yw'r lleiaf, ac ni ellir gorfodi hyn ar sail mwyafrif.

8. CYNLLUN YMDRIN Â BALANSAU YSGOLION

(a) Cyflwynwyd adroddiad gan y Pennaeth Addysg ynglyn â diwygio'r cynllun cyfarwyddo balansau a'r drefn weithredu bresennol.

(b) Esboniodd yr Uwch Reolwr Addysg bod y drefn bresennol yn cynnwys trothwy o 8% neu £50,000 (cynradd) neu £100,000 (uwchradd ac arbennig), pa un bynnag yw'r mwyaf, cyn y gall yr Awdurdod gyfarwyddo corff llywodraethu ar sut i wario elfen o'u balansau gyda'r drefn weithredu bresennol yn cyfrif gwarged balansau ar ôl sefydlu cyllideb.

(c) Tynnwyd sylw at rannau priodol o'r Ddeddfwriaeth ac eglurwyd y cynllun a'r drefn ddiwygiedig ganlynol:

- **Balansau dros 5% :** Yn unol â Chynllun Ariannu Ysgolion (cymal 4.2) mae gofyn statudol i ysgolion sydd â balansau dros 5% o'u dyraniad adrodd i'r Awdurdod ar y defnydd mae'r ysgol yn bwriadu ei wneud o'r balansau (disgwylir bod y Corff Llywodraethol wedi cytuno ar ymateb yr ysgol i'r holiadur). Gwneir hyn trwy ryddhau holiadur pwrpasol.

Amserlen – holiadur i'w ddychwelyd erbyn 4 Gorffennaf 2014

- **Balansau dros drothwy £50,000/£100,000:** Adnabod balansau Ysgolion ar y 1 Ebrill, gan ychwanegu cyfrifiad o'r balansau sydd dros y trothwy priodol (atodiad 2). Gofynnir i'r ysgolion perthnasol adrodd i'r Awdurdod ar y defnydd mae'r ysgol yn bwriadu ei wneud o'u balansau (disgwylir bod y Corff Llywodraethol wedi cytuno ar ymateb yr ysgol i'r holiadur). Gwneir hyn trwy ryddhau holiadur pwrpasol.

Amserlen – holiadur i'w ddychwelyd erbyn 4 Gorffennaf 2014

- **Cyfarwyddo Corff Llywodraethu**

Yn dilyn adolygiad o ymateb ysgolion perthnasol i'r ddau gais uchod, os yn briodol, bydd y Pennaeth Addysg yn cyfarwyddo'r Corff Llywodraethu sydd â balansau uwchben y trothwy £50,000/£100,000 sut i wario elfen o'u balansau a gofyn am gadarnhad y byddant yn gweithredu yn unol â'r cyfarwyddyd. Bydd hefyd, yn cysylltu gydag ysgolion sydd â balansau dros 5%, ond o dan y trothwy, os ydi'r holiadur ar ddefnydd o falansau yn aneglur ac/neu fod y rhesymau a gynigir yn annerbyniol neu'n amwys.

Amserlen – Medi 2014

- **Talu gwarged i'r Awdurdod**

Adolygu os yw ysgol wedi gweithredu yn unol â'r cyfarwyddyd, ac os nad ydynt, hysbysu ysgol o'r swm ariannol a drosglwyddir yn syth o gyllideb yr ysgol i'r gyllideb ysgolion.

Amserlen – Tachwedd 2014

(ch) Ychwanegodd y Pennaeth Addysg bod cyfanswm balansau ysgolion Gwynedd dros £50,000 neu £100,000 yn £629,493 ar 31 Mawrth 2014.

(d) Mynegodd yr Aelod Cabinet Cyllid bod niferoedd o ysgolion bach ym Meirionnydd gyda balansau uchel iawn ac o ystyried trefniadaeth ysgolion i'r dyfodol dylid sicrhau bod yr ysgolion hyn yn gwario'r arian ar addysg y plant.

Penderfynwyd: Derbyn a chymeradwyo'r cynllun a'r drefn weithredu amlinellir yn (c) uchod.

9. ADNODDAU ARIANNOL AR GAEL I YSGOLION 2014/15

Cyflwynwyd adroddiad gan y Pennaeth Addysg gan gynnwys taenlen o brif ffynonellau adnoddau ariannol ysgolion ar gyfer 2014/15 lle mae'r Corff Llywodraethol yn rheoli defnydd o'r arian, gan dderbyn bod amodau ynghlwm i rai.

Gwnaed sylw nad oedd y daenlen yn gyflawn a bo'r dudalen gyntaf ar goll.

Tynnodd y Rheolwr Cyllid Datblygu sylw at y ffaith bod yr Awdurdod yn dyrannu £72,189,309 i'r ysgolion (yn cynnwys £410,859 ar sail unwaith ac am byth i'r ysgolion uwchradd). Yn ogystal, ychwanegir £9,400,100 trwy wahanol grantiau penodol ar gyfer blaenoriaethau Llywodraeth Cymru a olygai bod ysgolion yn derbyn cyfanswm gwerth £81,589,409 o adnoddau ariannol yn 2014/15.

Nodwyd bod y daenlen uchod yn hynod ddefnyddiol i Benaethiaid a Llywodraethwyr a gofynnwyd a fyddai modd ychwanegu colofn ychwanegol yn nodi "polisiau'r" fformiwla megis rhwyd diogelu.

Penderfynwyd: (a) Derbyn a nodi cynnwys yr adroddiad.

(b) Gofyn i'r Rheolwr Cyllid Datblygu ddiwygio'r daenlen o brif ffynonellau ariannol ysgolion fel bo modd ei chylchredeg i ysgolion.

10. STRATEGAETH CYNHWYSIAD YSGOLION UWCHRADD

Adroddodd yr Uwch Reolwr Addysg bod proses o ymgynghori yn mynd rhagddo ynglyn â newid dull ariannu'r strategaeth cynhwysiad ac y byddir yn cyflwyno sylwadau ynglŷn â'r ymateb i gyfarfod nesaf y Fforwm.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

11. CYFNOD SYLFAEN YSGOLION CYNRADD

Adroddodd y Rheolwr Cyllid Datblygu bod y grant ar gyfer y Cyfnod Sylfaen wedi ei dderbyn ac fe fyddir yn llythyru ag ysgolion yn y dyddiau nesaf ar sut i dyrannu'r grant. Bydd y Grŵp Adolygu Fformiwla Cynradd, ynghyd â Mr John Roberts, Arbenigwr allanol, yn adolygu'r drefn o dderbyn y grant drwy'r fformiwla, ac fe adroddir yn ôl ar gasgliadau'r trafodaethau i gyfarfod nesaf y Fforwm Cyllideb.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

12. CYTUNDEBAU LEFEL GWASANAETH

Adroddodd yr Uwch Reolwr Addysg bod ffurflenni wedi eu hanfon i ysgolion gyda chais iddynt nodi pa gytundebau lefel gwasanaeth y dymunent ymrwymo iddynt.

Disgwylir ymatebion erbyn Gorffennaf ac fe adroddir ymhellach ar hyn yng nghyfarfod nesaf y Fforwm Cyllideb.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

13. UNRHYW FATER ARALL

Cyllideb Integreiddio

- (a) Derbyniwyd eglurhad gan y Pennaeth Addysg, mewn ymateb i ymholiad gan Bennaeth ynglyn â datganoli arian ar gyfer anghenion addysgol ychwanegol, bod y gyllideb integreiddio yn £5.8m a phwysleisiwyd nad oedd toriad i'r gyllideb ond yn hytrach dyrannwyd £300,000 yn llai er mwyn ei glustnodi ar gyfer unrhyw orwariant pe byddai ei angen.
- (b) Gwnaed cais gan Bennaeth i wybod faint o gyllid fydd ar gael fel bo modd i ysgolion gyllido'n effeithiol.
- (c) Sicraodd yr Aelod Cabinet Cyllid y bydd ymgynghori manwl ynglyn ag unrhyw gynllun arbedion effeithlonrwydd fel bo modd paratoi'n effeithiol ac y bydd yn gyfnod anodd iawn o ystyried yr hinsawdd ariannol sydd ohoni.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

14. CYFARFOD NESAF

Penderfynwyd: Gofyn i'r Swyddog Cefnogi Aelodau a Chraffu bennu dyddiad ym mis Tachwedd mewn ymgynghoriad â'r Cadeirydd a'r swyddogion perthnasol.

CADEIRYDD